

iROZHLAS

Kůrovec, ilustrační foto. | Fotobanka Pixabay, CC0 Creative Commons

Tichá revoluce v českých lesích: poprvé se vysadilo víc listnáčů než jehličnanů. Jaké budou lesy po kůrovci?

Jan Boček | 10. 6. 2020

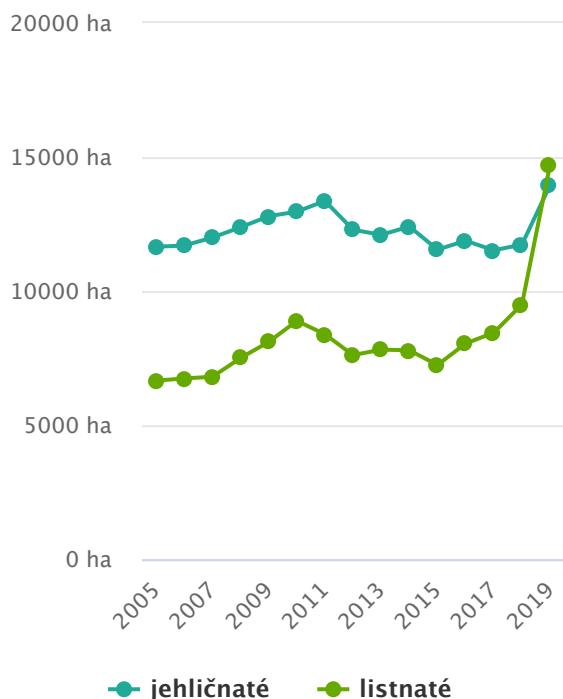
Tradičně majitelé lesů preferují smrky a borovice – rychleji rostou a lépe se prodávají. Sucho a kůrovec ale v jehličnatých porostech napáchaly takovou paseku, že musejí začít přemýšlet jinak. Po čtyřiceti letech, kdy se druhová skladba lesů takřka nezměnila, nastartovala radikální proměnu lesa i celého dřevařství až současná katastrofa.

Kůrovcová kalamita a sucho loni zasáhly smrkové lesy Českomoravské vrchoviny: v roce 2016, kdy se brouk začal šířit po severní Moravě, se vytěžily 4 tisíce m³ napadených stromů. Loni to bylo 23 tisíc, letos se očekává ještě vyšší číslo. Kalamita tak uspíšila trend, který českými lesy probublával už delší dobu: přechod od křehkých smrkových monokultur k odolnějším smíšeným a listnatým lesům.

O jak rozsáhlou změnu jde, naznačují čerstvá data Českého statistického úřadu. Jen loni se plocha zalesňovaná listnáči meziročně zvedla z 9 505 na 14 716 hektarů a poprvé překonala jehličnany.

Zalesňování

Sadba a síše, bez přirozené obnovy

Kliknutím do legendy můžete zobrazit nebo skrýt další druhy dřevin.

Graf ukazuje pouze ty druhy, které tvořily v některém roce alespoň jedno procento zalesňované plochy, součet proto nedává přesně sto procent.

Mezi jednotlivými druhy stromů ovšem stále největší plochu výsadby obsazuje smrk. Ekologové proto upozorňují, že změna je příliš pomalá a v budoucnu může vést k podobné katastrofě, jako je ta současná.

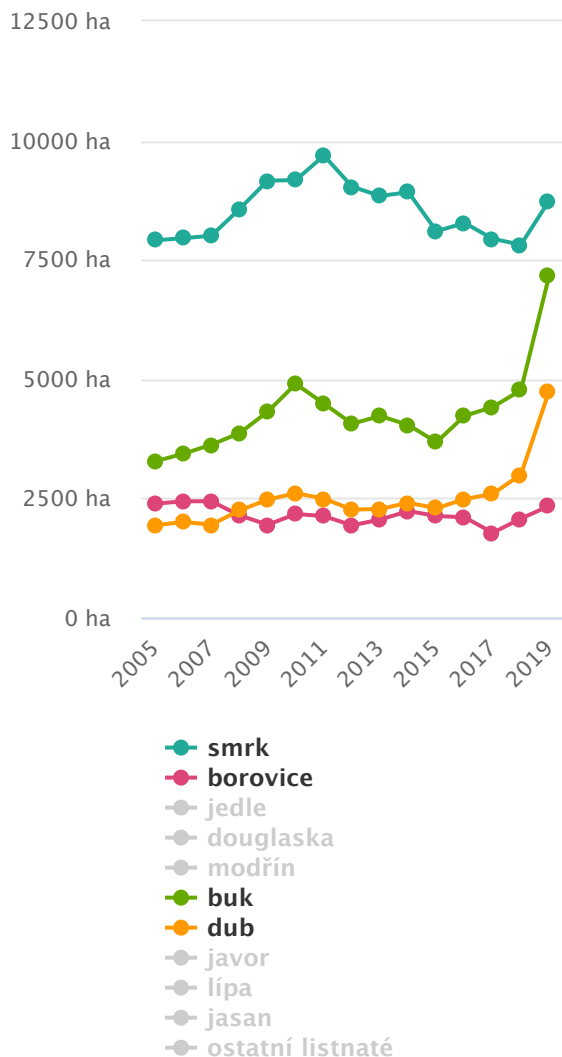
„Osazování holin smrky je mrhání penězi, nedožijí se produkční doby,“ tvrdí Jan Skalík, vedoucí kampaně Zachraňme lesy Hnutí DUHA. „Už teď na Vysočině usychají smrky, které mají 40 až 50 let, což je pro lesníka čistá ztráta.“

Odvolává se přitom na zprávu Evropského lesnického institutu, která se věnuje kůrovcové kalamitě, zejména ve střední Evropě. Dokument upozorňuje, že rychlé zalesnění může vést k málo odolným porostům – smrky, které ve výsadbě převažují, budou v důsledku klimatické změny a sucha ve středních a nižších polohách stále zranitelnější. Dalším faktorem, který zvyšuje zranitelnost lesa, je stejný věk stromů.

„Vysoký podíl smrků je důsledek dvou povinností,“ vysvětluje. „Jednak museli lesníci podle zákona holiny po kůrovci zalesnit a sazenice smrků byly dostupnější. Letos na jaře naštěstí ministerstvo zemědělství tuto povinnost aspoň dočasně odložilo na pět, respektive deset let.“

„Druhovou skladbu stromů, které k tomu lesník smí použít, pak určuje vyhláška,“

pokračuje Skalík druhým pravidlem. „Skladba na daném stanovišti se liší podle nadmořské výšky a geologických podmínek. Problém je v tom, že ve

středních a nižších polohách stát stále umožňuje kolem 40 až 50 procent smrků, přirozeně tam přitom patří mezi 10 a 30 procenty. Daří se jim na severních svazích, v údolích, na studenějších a vlhčích místech, ale sázet je plošně nemá smysl.“

„Pokud tam vysází smrk, nedostane nicméně od státu žádnou finanční podporu – tu získá jen na meliorační a zpevňující dřeviny,“ doplňuje Tomáš Vrška, ředitel Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny brněnské Mendelovy univerzity.

„Vývoj zastoupení dřevin při výsadbě již delší dobu směřuje k druhové pestrosti. Ministerstvo zemědělství při obnově lesa podporuje vyšší zastoupení listnáčů a jedle,“ reaguje jeho tiskový mluvčí Vojtěch Bílý.

Proč smrčky?

Na směřování k větší rozmanitosti se aktéři shodnou. Liší se v názoru na podíl vysázených smrčků.

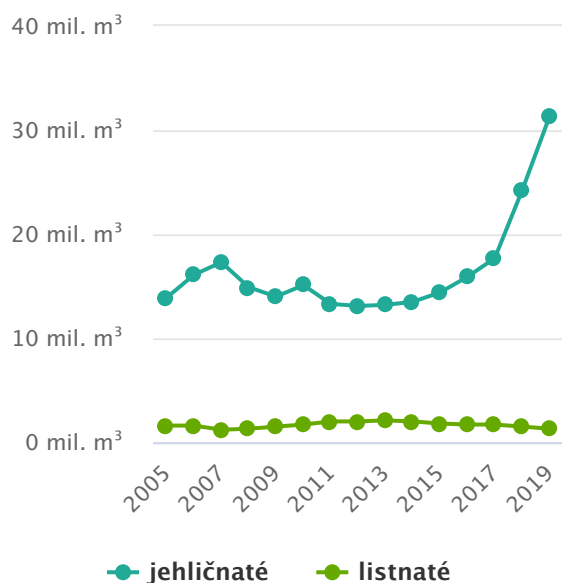
Důvod, proč je předmětem sporu právě smrk – a proč holiny po kůrovcem zlikvidovaných smrcích často obsadí zase smrky – je z velké části ekonomický. U hospodářského lesa, což je většina českých porostů, zákon mluví o dvojroli: historicky je primární ekonomická funkce, les si na sebe musí vydělat, hlavně skrz těžbu dřeva. Od poloviny minulého století se zdůrazňují i jeho „mimodřevní“ funkce, jako je zachytávání vody, udržování biodiverzity nebo rekreace. Přestože lesy – včetně národních parků a přírodních rezervací – plní obě role, během současné kalamity se spor o to, která z nich je důležitější, vyostřuje.

Z hospodářského pohledu je smrk nezastupitelný: žádný jiný strom neroste tak rychle a není tak vhodný pro výrobu nábytku. Druhá nejlepší volba jsou borovice; listnáče rostou pomaleji, mají vyšší náklady na pěstování, a tedy delší návratnost investice. V současnosti chybí také pily, které by je dokázaly efektivně zpracovat. Hospodářsky jsou tak pro majitele lesa zatím nevhodné.

„Postupně vznikají menší a střední pily na zpracování listnáčů, trh se přizpůsobuje situaci,“ upozorňuje Vrška. „Náš školní podnik se v tom pohybuje – sami máme pilu a převážně řežeme listnaté sortimenty.“

Dominantní roli jehličnanů potvrzuje statistika těžby. Ta navíc odhaluje i to, jak tvrdě na ně poslední pětiletka dopadla: ještě před pár lety se podíl smrku na vytěženém dřevě pohyboval kolem 70 až 80 procent, loni to bylo kvůli kůrovcové kalamitě 90 procent.

Těžba dřeva

Kliknutím do legendy můžete zobrazit nebo skrýt další druhy dřevin.

Graf ukazuje pouze ty druhy, které tvořily v některém roce alespoň jedno procento těžby, součet proto nedává přesně sto procent.

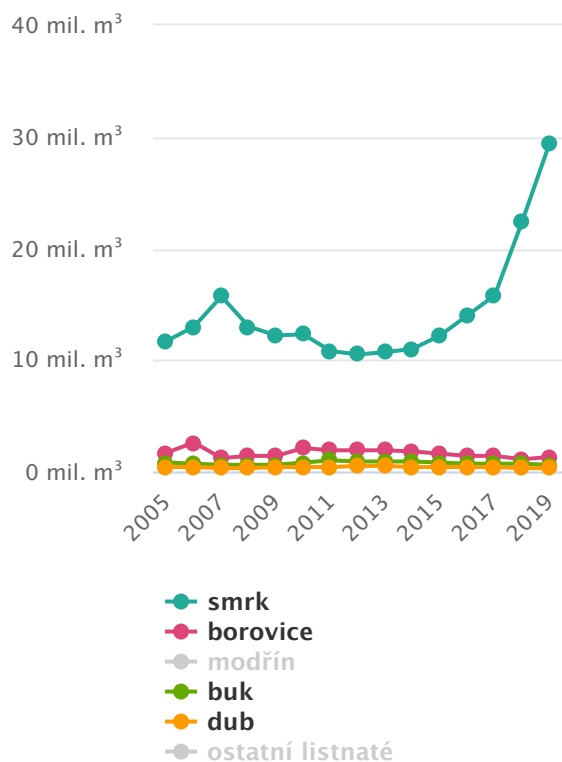
Druhý důvod, proč se stále vysazují smrčky, je setrvačnost lesních školek: změnit ze dne na den zásoby sazenic zkrátka nelze. Desítky let školky množily hlavně smrky, na buky, duby nebo – logikou hospodářského lesa exotické – jasanů a třešně se začínají orientovat až nyní.

„Školky si na novou situaci zvykají řádově tři roky, to je věk, ve kterém se prodává většina sazenic,“ počítá Vrška.

„Není to ale jenom o vůli nebo potřebě přechodu na pěstování jiných druhů sazenic,“ pokračuje. „Letos se začal projevovat nedostatek dubového osiva, jeho zásoby jsou nyní malé, a pokud nebude semenný rok, tak prostě žaludy dojdou a dub ve školkách nebude. V tom případě ho budeme muset dovážet ze zahraničí, pro nakládání se semeny a sazenicemi lesních dřevin ovšem platí přísná pravidla.“

Podle Vršky se ovšem příliš neprojevuje efekt, kdy cena nedostatkového zboží roste.

„Zatím se ceny sazenic nijak zásadně nemění. Myslím, že školkaři si velmi dobře uvědomují, že vlastníci lesů by na dražší sazenice nemuseli mít

peníze. Při historicky nejdrastičtějším poklesu cen dříví je lesnictví finančně zcela vyčerpané a není kde brát," tvrdí.

Podle Sdružení lesních školkařů musely firmy za poslední tři roky spálit patnáct milionů nepotřebných smrků.

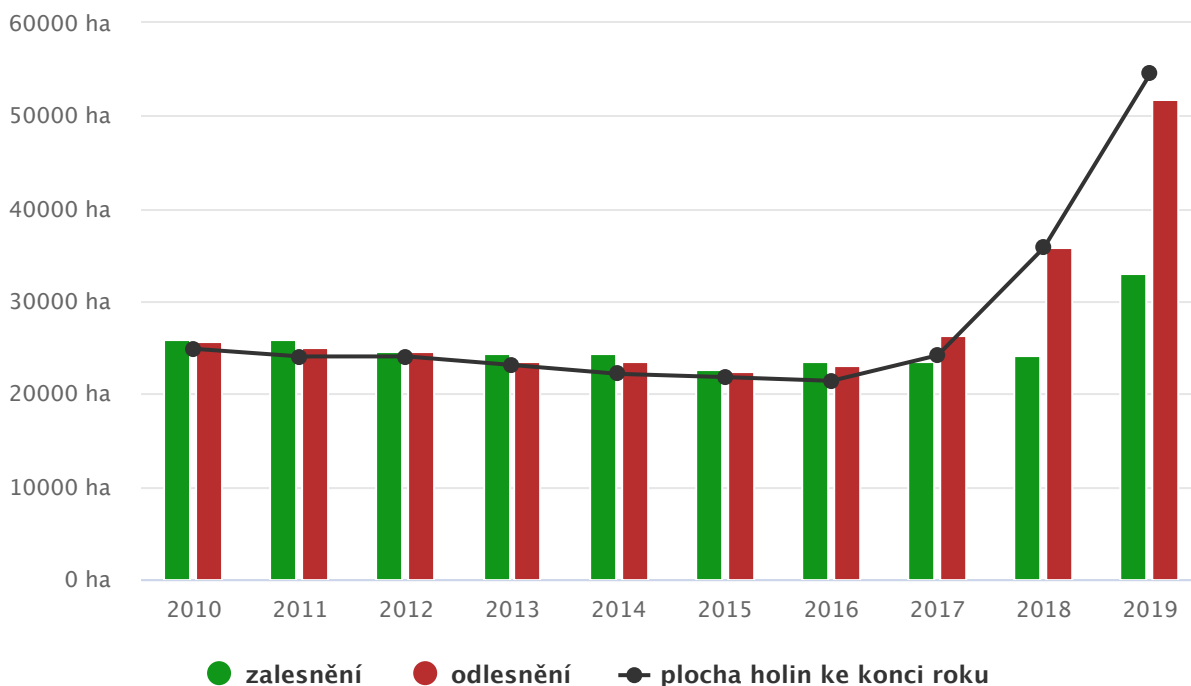
„To se u nás neděje,“ říká Vrška. „Školní lesní podnik naštěstí historicky nepatří k majetkům, kde by převládlo smrkové hospodářství. Jakkoliv nás současná krize také potápí, protože těžíme odumírající smrk a borovici, tak máme lepší vyhlídky do budoucna. Dvě třetiny dřevinné skladby u nás tvoří směs listnáčů.“

Spor o holiny

Během kůrovcové kalamity se rozpoutala živá debata, čím – a zda vůbec – osázet holiny, tedy paseky po stromech sežraných kůrovcem.

Data za celé Česko ukazují, že do začátku kůrovcové kalamity se lesníkům dařilo udržovat rozlohu holin stabilní: měli vyrovnanou bilanci těžby dřeva a zalesňování, plocha holin se držela pod 25 tisíce hektary.

Plocha holin

Zdroj: ČSÚ

Jenže v uplynulých třech letech se plocha holin víc než zdvojnásobila, lesníci zkrátka nestíhají držet s kůrovcem krok. To je také důvod, proč jim ministerstvo odložilo povinnost osázet je mladými stromky.

„Prodloužení lhůty zalesnění až na pět let, které jsme nabídli vlastníkům lesa prostřednictvím opatření obecné povahy, má za cíl rozložení obnovy lesa na kalamitních holinách dle možností jeho vlastníka, vytvoření podmínek pro přirozenou obnovu lesa, ať už přípravnými, nebo cílovými dřevinami. Jde o opatření nabízející řešení v situaci plošného chřadnutí lesů,“ vysvětluje Bílý z ministerstva zemědělství logiku tohoto kroku.

„Klimatická změna se v Česku aktuálně vyznačuje zejména zvýšením teplot a změnou distribuce srážek, což způsobuje, mimo jiné, půdní sucho,“ pokračuje. „Primárním cílem v české krajině je proto udržet vodu v půdě. Suché lesní porosty nebo rozsáhlé holiny se velmi rychle přehřívají a vysychají. V zájmu co nejrychlejšího zajištění následného lesa, který bude fungovat jako chladič krajiny, zadrží vodu a bude ukládat uhlík ze spotřebovaného oxidu uhličitého, je tak nezbytné co nejrychleji zajistit krytí půdního povrchu dřevinnou vegetací, která lokalitu ochladí a zpomalí vysychání.“

S tím Skalík z Hnutí DUHA nesouhlasí.

„Z pohledu zachycení vody je klíčové, aby se na holině uchytil drn, pak téměř není rozdíl proti lesnímu porostu,“ argumentuje proti zalesňování holin. „Bez lidského zásahu holiny tak do dvou let obsadí pionýrské dřeviny, jako je modřín nebo bříza. Mnoho lesníků ale místo toho po kalamitě uklízí, používají těžkou techniku, která půdu udusá a zhorší jak erozi, tak šanci právě pro tyto dřeviny.“

Uměle vysazované stromky podle něj mají během horkých a suchých let relativně nižší šanci přežít. Odkazuje na statistiku, podle které čtvrtina stromků zasazených Lesy ČR v roce 2018 do roka odumřela.

„Smrk je dnes často využíván jako přípravná dřevina při obnově kalamitních holin, neboť se na holině dobře ujímá a velmi rychle odroste, zakryje půdu a vytváří vhodné mikroklima pro zdárný růst citlivějších lesních dřevin,“ zní opět argument z ministerstva.

„Řada lesníků vysoký podíl vysázených smrků obhajuje tím, že jsou jen přípravná dřevina. Ale když se uchytlí a rozhodnou se místo sázení cílových dřevin nechat si smrky, nikdo je nedonutí je vykácet,“ argumentuje na dotaz redakce Skalík.

„Někteří lesníci si navíc ulehčují tím, že při probírkách a prořezávkách druhy stromů, které zvyšují odolnost lesa, vykácejí a udělají z toho monokulturu,“ dodává.

Scénáře: se smrkem opatrně

V lese se nicméně změna i díky kůrovci už odehrává. Nejvýrazněji se kůrovcová kalamita zřejmě v následujících letech projeví na Českomoravské vrchovině, pro kterou jsou smrkové monokultury typické, smrk zde obsadil 70 procent lesní plochy. Současné lesnické scénáře jsou s rolí smrku opatrnější, jak popisuje Vrška z Masarykova lesa Křtiny.

„V horských polohách není důvod zastavit obnovu smrku. Ovšem už bychom neměli obnovovat čisté smrčiny, ale doplňovat další přimíšené dřeviny – jedlí, buk, javor klen – a udržovat příměs pionýrských listnáčů. Tím zvýšíme bezpečnost produkce.“

„To je to hlavní, o co v hospodářském lese jde: mít vysokou pravděpodobnost, že peníze vložené do nějakého porostu od výsadby přes prořezávky, probírky, tvarové a zdravotní výběry, které tam sto let vkládáme, se ob tři lesnické generace vrátí při těžbě mýtně zralých stromů,“ uvádí Vrška.

Další scénáře se týkají lesů ve středních polohách, tedy 400 až 800 metrů nad mořem.

„Smrk můžeme sázet jako pomocnou dřevinu na velkých kalamitních holinách, kde pracujeme s kombinací náletu pionýrských dřevin a výsadby cílových hospodářských stromů. Na nich vznikají věkově, výškově a tloušťkově stejnorodé porosty – což je přesně to, co v lesnictví nechceme. Právě zde můžeme využít smrk. Sází se v pruzích, později v nich uděláme velmi silnou první prořezávku. Výsledkem jsou silné stromy s dlouhou korunou, mechanicky i fyziologicky odolnější proti klimatickým výkyvům. Tyto pruhy pokácíme a znovu vysázíme mezi 40 až 50 lety, kdy už budou ekonomicky v černých číslech a prostorově rozdělí rozsáhlé pokalamitní plochy stejnorodých, i když druhově pestrých porostů. Pro obnovu těchto pruhů již používáme směs cílových dřevin,“ vysvětluje Vrška.

Poslední scénář mluví o „klasickém“ využití smrku v hospodářském lese středních poloh. I tady ale Vrška zdůrazňuje relativně nízký podíl smrkových porostů.

„Zastoupení smrku by nemělo překročit asi 20 procent, měl by být na vlhčích stanovištích, důležitý je také způsob jeho smíšení s ostatními dřevinami: maximální plocha samostatně stojící skupiny smrků by měla být 0,1 hektaru. Pokud je smrk pěstován ve směsi s bukem, javory, lípou a podobně, vzájemně se doplňují při vyplnění růstového kořenového prostoru v půdě, protože mají různou růstovou strategii kořenových systémů,“ doplňuje.

Ceny dřeva spadly i o polovinu

Kromě holin lemují lesní cesty v posledním roce také hromady vytěženého dřeva. Podobně jako u výsadby, také u těžby musejí lesníci ze zákona na kůrovcovou kalamitu reagovat a kácet napadené stromy. A ani tady nestíhají.

„Mnozí vlastníci, přestože by podle zákona měli sanovat a zpracovávat, rezignovali na boj s kůrovcem. Ta situace není vůbec dobrá, a i přes relativně chladný květen to vypadá, že množství dřeva napadené kůrovcem bude letos podobné jako loni, ne-li výrazně vyšší,“ upozornil IROZHLAS.cz už před rokem Miroslav Svoboda z dřevařské fakulty České zemědělské univerzity v Praze.

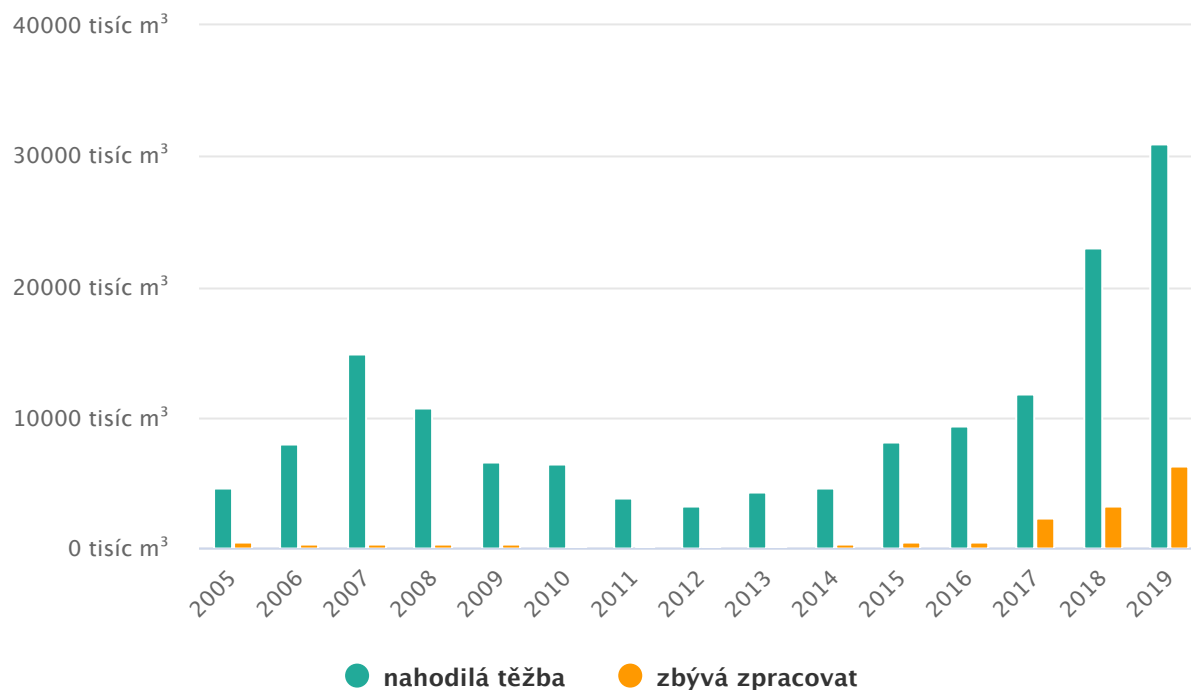
O rok později je situace stejná, ne-li výrazně horší. Čeká se ještě vyšší těžba.

„Vzhledem k tomu, jak se situace vyvíjí a že například Lesy ČR letos očekávají vyšší těžbu dřeva než v roce 2019, dá se předpokládat celkově vyšší těžba dřeva i vyšší nahodilá těžba dřeva,“ dodává Josef Kahuda z oddělení statistiky zemědělství a lesnictví ČSÚ.

Pily navíc nestíhají dřevo zpracovat. Data ČSÚ ukazují, že asi šestina z 31 tisíc kubiků dřeva z takzvané *nahodilé těžby* – tedy neplánovaných,

většinou kůrovcových zásahů – loni zůstala ležet v lese.

Nahodilá těžba dřeva

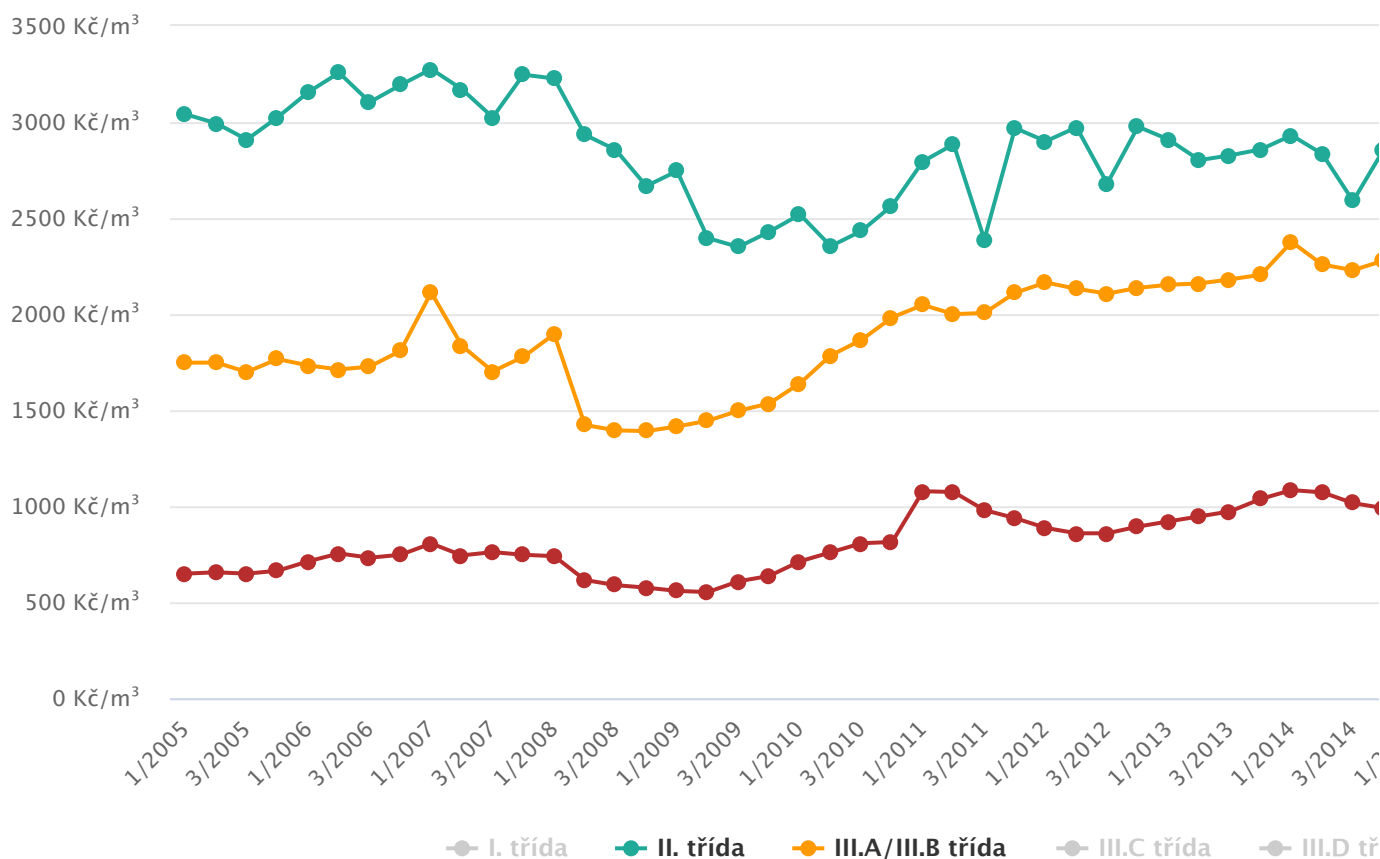
Zdroj: ČSÚ

„Podle náměstka pro řízení sekce Lesního hospodářství Patrika Mlynáře jsou v Česku těžební kapacity nejvýše pro 24 milionů metrů kubických dřeva ročně, přitom odhady rozsahu lesů napadených kůrovcem v tomto roce se pro tento rok pohybují mezi 30 a 50 miliony metrů kubických dřeva,“ upozorňuje.

S nadbytkem dřeva padá jeho cena: proti začátku roku 2015 klesly průměrné ceny smrkového dřeva v závislosti na kvalitě o třetinu až polovinu a nevypadá to, že by se trend měl otočit.

Průměrná cena surového smrkového dřev.

kategorie vlastníci

Nízké ceny dřeva pak logicky vedou k horším ekonomickým výsledkům. Dobře to ilustrují čísla Lesů ČR, které se starají o 46 procent všech českých lesů. V letech před kůrovcovou krizí státní firma přinášela do rozpočtu mezi třemi a pěti miliardami korun, loni se navzdory rekordní těžbě propadla do osmisetmilionové ztráty.

V koncepci hospodaření Lesy ČR počítají, že by letos měly vykázat ztrátu 1,9 miliardy korun, psal server iROZHLAS.cz letos v květnu. Ve své strategii podnik počítá se ztrátovým hospodařením až do konce roku 2023. V roce 2024 by se měla státní firma dostat do zisku 409 milionů Kč.

„Ekonomického propadu Lesů ČR se vlastně všichni bojí,“ tvrdí Jan Skalík z Hnutí DUHA. „Dokud se o lesy starají Lesy ČR, můžeme změny hlídat. S tím, jak klesá cena lesní půdy, ji chtějí skupit velké firmy. V novele lesního zákona se podařilo Pirátům prosadit, že státní lesy se nesmí prodávat. Ale dá se předvídat, že jak se bude prohlubovat ztráta firmy, budou se myšlenky na privatizaci pravidelně vracet.“

Ekonomickou situaci firmy navíc spojuje se samotným původcem kůrovcové kalamity.

„Důvodem, proč se nyní problém výrazně rozhořel, bylo kromě jiného i podfinancování podniku Lesy ČR. Nakonec dostaly od České inspekce životního prostředí pokutu méně než čtyři miliony, to je relativně málo, hrozila podstatně vyšší.“

„Kůrovec je v lesích přirozeně, ale v určitém počtu se ho daří mít pod kontrolou,“ pokračuje. „Je to vlastně hra, ty lesy pořád trochu umírají, ale dokud se kůrovce daří držet v mezích, nic se neděje. Je to trochu podobné jako teď s koronavirem. Na severní Moravě se spojilo hned několik stresorů: velké plochy v Sudetech, vzniklé vysídlením Němců a osázené smrkovými monokulturami, suché roky, emise z Polska... Kůrovcové stromy se pak vytěžily a vlaky se brouk rozvezl po celém Česku.“

Hospodaření Lesů ČR čerstvě zhodnotil Nejvyšší kontrolní úřad. Při hodnocení nebyl příliš lichtotivý, firma podle něj zareagovala pozdě: kůrovcová kalamita začala v roce 2016, ale systémové řešení přijaly Lesy ČR až v roce 2019. Podle NKÚ selhalo i ministerstvo zemědělství, které podnik nijak nenutilo, aby postupoval v řešení kalamity razantněji.

NKÚ také spočítal, že mezi lety 2013 a 2018 z Lesů ČR do státního rozpočtu přiteklo 32 miliard korun. Peníze Lesy ČR převáděly na základě rozhodnutí ministerstva zemědělství i v době gradace kůrovcové kalamity, a to v daleko větší míře, než tomu bylo v okolních zemích.

„Tyhle peníze chybí, na regionální úrovni není dostatek lesníků a dalšího personálu,“ dodává Skalík. „Smrková monokultura se dá spravovat poměrně jednoduše, s velkou nadsázkou na jedno kliknutí. Kvalitní lesnictví ale znamená znát svůj les, starat se o něj, bez schopných lidí to nejde. Je navíc možné, že současný ekonomický propad povede k dalšímu propouštění.“

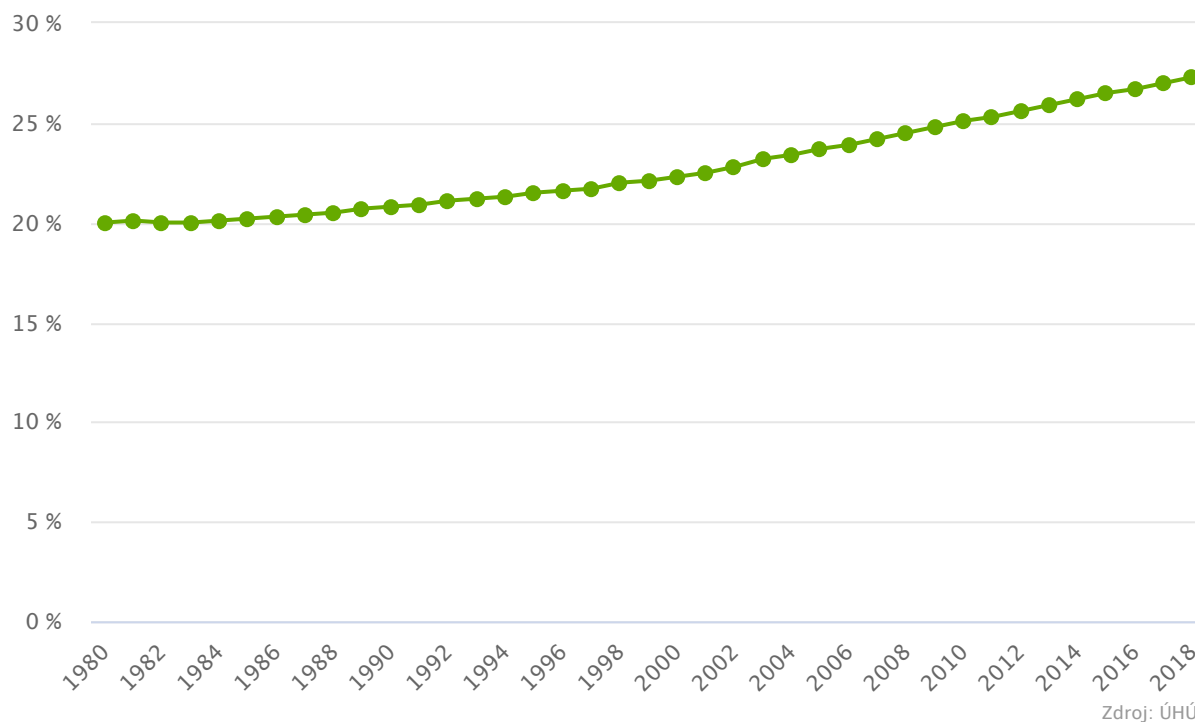
„V souvislosti s kůrovcovou kalamitou, jak úřad konstatoval, jsme přijali novou strategii a změnili obchodní model. Kombinujeme vlastní i

dodavatelské výrobní kapacity a pružně tak reagujeme na aktuální situaci v konkrétní lokalitě," naznačuje i pozitivní změny generální ředitel Lesů ČR Josef Vojáček.

Přemýšlet jinak?

Dosud se struktura porostů v Česku měnila jen velmi pomalu. V roce 1980 rostly jehličnany na 80 procentech plochy lesů. Přestože po sametové revoluci listnáčů ve výsadbě přibýlo, na struktuře porostů se to dodnes projevilo jen velmi mírně, statistickým jazykem sedmi procentními body.

Plocha listnatých lesů

„Za komunismu i v devadesátých letech převažovala u lesů hospodářská funkce,“ vysvětluje Miroslav Kunderata, ředitel strategického rozvoje Nadace Partnerství.

„V posledních desetiletích Lesy ČR přinášely do státního rozpočtu ročně několik miliard, například v roce 2015 až 8,2 miliardy korun. To se teď dlouho nepovede a obnovu lesů budeme muset naopak dotovat. Je pro nás příznačné, že až kalamita donutila resort zemědělství přemýšlet jinak. Lesy zachycují vodu i oxid uhličitý. Jejich mimoprodukční funkce nabývají v době klimatické krize na důležitost,“ myslí si Kunderata.

„Je otázka, jaká by měla být role státu v regulaci lesníků dnes,“ uvažuje Skalík z Hnutí DUHA. „Za socialismu měl zájem maximalizovat hospodářské výnosy lesů, jenže dnes to nařizuje i soukromým lesům, tam to vnímám jako zásah do jejich práv. Proč by si tam vlastník lesa nemohl nechat třeba keře? Z biologického pohledu je to v pořádku, potřebujeme větší pestrost.“

Kůrovcová kalamita každopádně proměnu lesa zásadně urychlí. Budoucí les přitom bude vypadat jinak než ten dnešní. Z vyjádření ministerstva zemědělství není příliš zřejmé, co očekávat.

„Vývoj dřevinné skladby lesů v ČR probíhá dlouhodobě s ohledem na dlouhodobost vývoje lesa a reaguje na změnu přírodních podmínek,“ píše mluvčí ministerstva Bílý. „Lesnictví má dlouhodobé cíle v podobě cílové dřevinné skladby, vývoj je průběžně monitorován v rámci Národní inventarizace lesů a i dalšími nástroji Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, výstupy jsou veřejně přístupné.“

„Dřevozpracující průmysl reaguje na dostupnou surovinu, strategické investiční záměry jednotlivých dřevozpracovatelů vycházejí z predikcí vývoje dostupnosti dřeva,“ pokračuje. „Investiční strategie lze na základě informací o lese postupně přizpůsobovat, aniž by byla ohrožena návratnost realizovaných nebo připravovaných investic. Nepochybně se do budoucna bude měnit nabídka dostupného dříví různých dřevin, ostatně tak jako ve srovnatelných přírodních podmínkách v celé střední Evropě. Významnou roli bude hrát rovněž poptávka po výrobcích ze dřeva a samozřejmě konkurenceschopnost v rámci volné hospodářské soutěže.“

„Na bazických stanovištích středních poloh s hlubšími půdami bude dominantní dřevinou buk v doprovodu javorů, jilmů, jasanů, jeřábu břeku, třešně,“ nabízí konkrétnější představu Vrška. „Na kyselých stanovištích na Českomoravské vrchovině bude optimální směs buku, jedle, přimíšeného smrku, javoru klenu, ale na jižně orientovaných svazích Vysočiny bych se dnes nebál dubu zimního ve směsi s jedlí, habrem a lípou – tam totiž ztelně chybí a bude chybět voda.“

„Je to o odvaze lidí představit si, že les a dřevařství bude vypadat jinak než dnes, vyžaduje to nový směr přemýšlení, konzultace, odvahu, plus

samozejmě čas. A úloha státu, pokud tu transformaci chce urychlit – což by měl chtít – je nabídnout vlastníkům nějakou alternativu," říká Skalík.

„Listnáče, které se dnes sázejí, se budou sklízet za desítky let, což je víc než životnost technologií," pokračuje. „Takže až se bude za deset dvacet let přestavovat pila, můžeme už myslet na to, že má umět pracovat s listnáči. Ale stát musí umět říct, že se to má stát. Bez takové záruky řešíme problém černého pasažéra: lesník, který pojede na čistý zisk a bude sázet pouze smrky, vydělá víc než druzí. Jenže riziko skrz přemnožení kůrovce ponесou všichni.“

„Ekonomicky přitom nemusí jít o horší les, než je ten dnešní: když to bude třeba třípatrový les, budou přírůstky dřeva stejné jako u smrků. Ale o takový les je třeba se starat mnohem detailněji než o ten smrkový," říká Skalík.

Ministerstvo podle něj sice ekologickou správu lesů umožňuje, ale nijak k ní nemotivuje.

„Lesníci si musejí vyběhat různé výjimky. Pokud je veřejný zájem mít zdravé lesy, a to by měl být, nemá to být pro lesníky ta složitější možnost, ke které se musí probojovat přes pracné papírování," dodává.

„Hodně budoucí podobu lesa ovlivní, že vlastníci klasickou výsadbu nezvládnou, takže se část holin obnoví sukcesí," říká Kundrata z Nadace Partnerství. „Čeká nás ještě jeden boj – s přemnoženou zvěří, která výsadby likviduje a působí obrovské škody i na polích.“

„Pro celé generace je představa zdravého lesa spojená s hlubokými, temnými smrčinami, kam v létě chodíme na hříbky a v zimě běžkovat. Není divu, že většina populace je z úhynu jehličnatých lesů nešťastná a z odborných debat zmatená. Musíme se ale holt smířit s tím, že nové lesy budou jiné a naše generace se jejich obnovy nedožije," dodává.

15. 5. 2015 | Jan Boček, Jan Cibulka | Zprávy z domova

České lesy se vrací ke kořenům: Přibývá dubů a buků

Lesy na českém území procházejí výraznou změnou: přibývá listnáčů. Ročně se kolem osmi tisíc hektarů lesní půdy změní z jehličnatých na listnaté druhy. V posledních deseti letech se přechod k listnatým lesům zrychlil.

© 1997-2021 Český rozhlas